

31984L0450

L 250/17

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

19.9.1984

SMĚRNICE RADY
ze dne 10. září 1984
o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se klamavé reklamy
(84/450/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 100 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že právní předpisy proti klamavé reklamě platné v současné době v členských státech se značně liší; že reklama přesahuje hranice jednotlivých členských států a má tak přímý vliv na vytvoření a fungování společného trhu;

vzhledem k tomu, že klamavá reklama může vést k narušení soutěže v rámci společného trhu;

vzhledem k tomu, že reklama se dotýká ekonomických zájmů spotřebitelů bez ohledu na to, zda vede k uzavření smlouvy či nikoli;

vzhledem k tomu, že v důsledku klamavé reklamy může spotřebitel při nákupu zboží nebo jiného majetku nebo využívání

služeb činit rozhodnutí, která ho poškozují, a že rozdíly v právních předpisech členských států nejenže mnohdy vedou k nedostatečné úrovni ochrany spotřebitele, ale rovněž brání provádění reklamních kampaní mimo území státu, a tím ovlivňují volný pohyb zboží a poskytování služeb;

vzhledem k tomu, že druhý program Evropského hospodářského společenství pro politiku ochrany a informovanosti spotřebitele předpokládá, že budou přijata vhodná ⁽⁴⁾ opatření na ochranu spotřebitele proti klamavé a nepoctivé reklamě;

vzhledem k tomu, že je v zájmu veřejnosti obecně, stejně jako v zájmu spotřebitelů a všech, kteří si při provozování obchodu, živnosti, řemesel nebo při výkonu svobodných povolání navzájem v rámci společného trhu konkurují, nejprve harmonizovat vnitrostátní ustanovení na ochranu proti klamavé reklamě a že je třeba se ve druhé etapě na základě příslušných návrhů Komise zabývat nepoctivou reklamou a v případě potřeby rovněž srovnávací reklamou;

vzhledem k tomu, že je nezbytné za tímto účelem stanovit minimální a objektivní kritéria, na základě kterých se posoudí, zda je reklama klamavá;

vzhledem k tomu, že právní předpisy, které mají být proti klamavé reklamě členskými státy vydány, musí být přiměřené a účinné;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 70, 21. 3. 1978, s. 4.

⁽²⁾ Úř. věst. C 140, 5. 6. 1979, s. 23.

⁽³⁾ Úř. věst. C 171, 9. 7. 1979, s. 43.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 133, 3. 6. 1981, s. 1.

vzhledem k tomu, že osoby nebo organizace, o nichž vnitrostátní právo předpokládá, že mají oprávněný zájem na této záležitosti, musí mít možnost zahájit řízení proti klamavé reklamě u soudu nebo u správního orgánu, který má pravomoc rozhodovat o stížnostech nebo zahájit příslušné soudní řízení;

vzhledem k tomu, že každému členskému státu přísluší rozhodnutí o tom, zda zmocní soudy nebo správní orgány požadovat, aby byly nejprve vyčerpány jiné platné prostředky pro vyřizování stížností;

vzhledem k tomu, že soudy nebo správní orgány musí mít pravomoc umožňující jim nařídit nebo dosáhnout zastavení klamavé reklamy;

vzhledem k tomu, že v určitých případech může být žádoucí zakázat klamavou reklamu ještě před jejím zveřejněním; že to však rozhodně neznamená, že členské státy jsou povinny zavést pravidla, která předpokládají systematickou předběžnou kontrolu reklamy;

vzhledem k tomu, že by měla být přijata ustanovení o zkrácených řízeních, v rámci kterých lze přijímat předběžná nebo konečná opatření;

vzhledem k tomu, že může být žádoucí nařídit zveřejnění rozhodnutí vydaných soudy nebo správními orgány nebo zveřejnění opravných prohlášení, aby se vyloučilo, že účinky klamavé reklamy budou pokračovat;

vzhledem k tomu, že správní orgány musí být nestranné a výkon jejich pravomocí musí podléhat soudní kontrole;

vzhledem k tomu, že dobrovolná kontrola prováděná samosprávnými orgány, která se zaměřuje na odstranění klamavé reklamy může předejít správnímu nebo soudnímu řízení, a měla by tedy být podporována;

vzhledem k tomu, že zadavatel reklamy by měl být schopen přiměřenými prostředky prokázat správnost skutkových tvrzení obsažených v jeho reklamě a soud nebo správní orgán může v případech, kdy to považuje za vhodné, takový důkaz požadovat;

vzhledem k tomu, že tato směrnice nesmí bránit členským státům, aby zachovaly nebo vydaly ustanovení zajišťující rozsáhlejší ochranu spotřebitele, osob provozujících obchod, živnost, řemeslo nebo vykonávajících svobodné povolání a široké veřejnosti,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Účelem této směrnice je chránit spotřebitele, osoby provozující obchod, živnost, řemeslo nebo vykonávající svobodné povolání, jakož i zájmy široké veřejnosti proti klamavé reklamě a jejím nekalým účinkům.

Článek 2

Pro účely této směrnice se:

1. „reklamou“ rozumí každé předvedení související s obchodem, živností, řemeslem nebo svobodným povoláním, jehož cílem je podpora odbytu zboží nebo poskytnutí služeb, včetně nemovitostí, práv a závazků;
2. „klamavou reklamou“ rozumí každá reklama, která jakýmkoli způsobem, včetně předvedení, klame nebo pravděpodobně může klamat osoby, kterým je určena nebo které zasáhne, a která pro svůj klamavý charakter pravděpodobně ovlivní jejich ekonomické chování, nebo která z těchto důvodů poškodí nebo může poškodit jiného soutěžitele;
3. „osobou“ rozumí každá fyzická nebo právnická osoba.

Článek 3

Při posuzování, zda je reklama klamavá, je nezbytné vzít v úvahu všechny její rysy, zejména v ní obsažené informace týkající se:

- a) vlastností zboží nebo služeb, jako je jejich dostupnost, charakter, provedení, složení, výrobní postup a datum výroby nebo dodávky, účel použití, možnosti použití, množství, specifikace, země původu nebo země výroby nebo očekávané výsledky použití, nebo výsledky a podstatné části zkoušek nebo prověrek provedených na zboží nebo službách;
- b) cena nebo způsob, jakým je cena vypočtena, a podmínky, za kterých je zboží dodáváno nebo služby poskytovány;
- c) podstata, charakteristické rysy a práva zadavatele reklamy, jako je jeho totožnost a majetek, způsobilost a práva průmyslového vlastnictví, práva hmotných a nehmotných statků nebo jeho ocenění a vyznamenání.

Článek 4

1. Členské státy musí zajistit, aby v zájmu spotřebitelů, soutěžitelů a široké veřejnosti existovaly vhodné a účinné prostředky pro kontrolu klamavé reklamy.

Tyto prostředky musí zahrnovat právní předpisy, jež umožní osobám nebo organizacím, které mají podle vnitrostátních právních předpisů oprávněný zájem na zákazu klamavé reklamy, aby:

- a) podaly žalobu ohledně takové reklamy anebo
- b) napadly takovou reklamu u správního orgánu, který je příslušný rozhodovat o stížnostech nebo dát podnět k zahájení příslušného soudního řízení.

Každému členskému státu by mělo být vyhrazeno rozhodnutí o tom, která z těchto možností bude existovat a zda mají být soudy nebo správní orgány zmocněny požadovat, aby byly nejprve vyčerpány jiné platné prostředky pro vyřizování stížností, včetně prostředků uvedených v článku 5.

2. Na základě právních předpisů uvedených v odstavci 1 přenesou členské státy na soudy nebo správní orgány pravomoci, které je v nezbytných případech s ohledem na všechny dotčené zájmy, a zejména veřejný zájem, zmocňují, aby:

— nařídily zastavení nebo zahájily příslušné soudní řízení, které přikazuje zastavení klamavé reklamy, nebo

— pokud klamavá reklama nebyla dosud uveřejněna, avšak k jejímu uveřejnění má bezprostředně dojít, zakázaly takovou reklamu nebo zahájily příslušné řízení směřující k jejímu zákazu,

a to i bez důkazu prokazujícího skutečnou ztrátu či škodu nebo úmysl či nedbalost na straně zadavatele reklamy.

Členské státy dále stanoví, že opatření uvedená v prvním pododstavci mohou být přijata ve zkráceném řízení jako:

— opatření předběžná nebo

— opatření konečná,

přičemž každý členský stát sám rozhodne, kterou z těchto dvou možností zvolí.

Nadto členské státy mohou udělit soudům nebo správním orgánům pravomoci zmocňující je k tomu, aby za účelem odstranění přetrvávajících vlivů klamavé reklamy, jejíž zastavení bylo nařízeno konečným rozhodnutím, mohly:

— vyžadovat zveřejnění tohoto rozhodnutí v plném nebo zkráceném znění a ve formě, kterou považují za vhodnou,

— vyžadovat kromě toho zveřejnění opravného prohlášení.

3. Správní orgány uvedené v odstavci 1 musí:

a) být složeny tak, aby nevznikaly pochybnosti o jejich nestranosti;

b) mít při rozhodování o stížnostech dostatečné pravomoci k tomu, aby mohly účinně kontrolovat a prosazovat dodržování svých rozhodnutí;

c) zpravidla svá rozhodnutí odůvodňovat.

Jsou-li pravomoci uvedené v odstavci 2 vykonávány výhradně správním orgánem, musí být jeho rozhodnutí vždy odůvodněno. V tomto případě musí být dále existovat řízení, jejichž prostřednictvím se předmětem soudního přezkoumání může stát nesprávný nebo nevhodný výkon pravomocí správním orgánem nebo nesprávné či nevhodné zanedbání výkonu uvedených pravomocí.

Článek 5

Tato směrnice nevylučuje dobrovolnou kontrolu klamavé reklamy prováděnou samosprávnými subjekty ani možnost osob nebo organizací uvedených v článku 4 odvolat se k těmto subjektům, jsou-li vedle toho přípustná i soudní nebo správní řízení uvedená v článku 4.

Článek 6

Členské státy přenesou na soudy nebo správní orgány pravomoci, které je v občanském soudním řízení nebo správním řízení uvedeném v článku 4 zmocňují:

a) požadovat na zadavateli reklamy, aby prokázal správnost skutkových tvrzení obsažených v reklamě, jestliže se takový požadavek, s ohledem na oprávněné zájmy zadavatele reklamy a jiného účastníka řízení, jeví jako přiměřený vzhledem k okolnostem daného případu a

b) považovat skutková tvrzení za nesprávná, není-li důkaz požadovaný v souladu s písmenem a) předložen nebo je-li soudem nebo správním orgánem považován za nedostatečný.

Článek 7

Tato směrnice nebrání členským státům, aby zachovaly nebo přijaly opatření zajišťující rozsáhlejší ochranu spotřebitele, osob provozujících obchod, živnost, řemeslo nebo vykonávajících svobodné povolání i široké veřejnosti.

Článek 8

Členské státy přijmou nezbytná opatření pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 1. října 1986. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Členské státy sdělí Komisi znění všech ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 9

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 10. září 1984.

Za Radu
předseda
P. O'TOOLE